राज्याच्या पर्यटन धोरणानुसार केंद्र शासनाकडील पर्यटन मंत्रालयाकडे अथवा पर्यटन संचालनालयाकडे नोंदणीकृत असलेल्या घटकांसाठी पाणीपट्टी आकारणीबाबत

महाराष्ट्र शासन पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग शासन परिपत्रक क्रमांकः ग्रापाधो-२०२१/प्र.क्र.५२/पापु-०७

सातवा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय इमारत संकुल, लोकमान्य टिळक मार्ग, क्रॉफर्ड मार्केट जवळ, नवीन मंत्रालय इमारत, मुंबई ४०० ००१ तारीख: २३ जून, २०२१

वाचा:-

- **१) शासन परिपत्रक, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्रमांकः** ग्रापापु-१९१६/प्र.क्र.१२०/पापु-०७, दिनांक २९/१२/२०१६
- **२) शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्रमांकः** टीडीएस-२०२०/९/प्र.क्र.५०२/ पर्यटन, दिनांक ०३/१२/२०२०
- **३) शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्रमांकः** टिडीएस-२०२०/०९/प्र.क्र.५०२/ पर्यटन, दिनांक १२/०४/२०२१

प्रस्तावना :-

आदरातिथ्य क्षेत्रास औद्योगिक दर्जा देण्याच्या अनुषंगाने दिनांक ०५/११/२०२० रोजी झालेल्या मा. मंत्रीमंडळाच्या बैठकीतील निर्णयानुसार केंद्र शासनाच्या पर्यटन मंत्रालयाकडे नोंदणीकृत असलेल्या हॉटेल व्यावसायिकांकडून दिनांक ०१/०४/२०२१ पासून वीज दर, वीज शुल्क, पाणीपट्टी, मालमत्ता कर, विकास कर, वाढीव चटई निर्देशांक व अकृषिक कराची आकारणी औद्योगिक दराने करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

राज्याच्या पर्यटन धोरण-२०१६ नुसार पर्यटन स्थळ म्हणून घोषित केलेल्या प्रादेशिक घटकांना विविध करांमधून सूट घोषित करण्यात आली आहे. त्यामध्ये या विभागाच्या दिनांक २१/१२/२०१६ च्या शासन परिपत्रकान्वये पर्यटन स्थळ म्हणून घोषित केलेल्या प्रदेशातील पर्यटन घोरणानुसार पात्र ठरलेल्या घटकांसाठी पाणीपट्टीची आकारणी औद्योगिक दराने करण्याबाबत सुचना देण्यात आल्या आहेत. तथापि, मा.मंत्रीमंडळाच्या दिनांक ०५/११/२०२० च्या बैठकीतील निर्णयानुसार आणि पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक २ व ३ येथील शासन निर्णयातील सुचनांनुसार आदरातिथ्य क्षेत्रास औद्योगिक दर्जा देण्याच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाच्या पर्यटन मंत्रालयाकडे नोंदणीकृत असलेल्या हॉटेल व्यावसायिकांकडून औद्योगिक दराने पाणीपट्टी आकारण्याबाबत सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक :-

ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी राज्य शासनाने मागणी आधारित समुह सहभाच्या धोरणाचा स्वीकार केला आहे. त्यानुसार ग्रामीण नळ पाणी पुरवठा योजनांची मागणी, आखणी, अंमलबजावणी व देखभाल-दुरुस्ती संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी करावयाची आहे. त्यासाठी लाभार्थ्यांकडून उचित पाणीपट्टी आकारण्याची मुभा स्थानिक स्वराज्य संस्थांना तसेच काही प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनांच्या बाबतीत महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाला आहे. या ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांचे दैनंदिन परिचलन व व्यवस्थापन योग्य रितीने होण्यासाठी पाणीपट्टीवरील कमाल मर्यादा देखील काढून टाकण्यात आली आहे.

आदरातिथ्य क्षेत्रास औद्योगिक दर्जा देण्याच्या अनुषंगाने दिनांक ०५/११/२०२० रोजी झालेल्या मा. मंत्रीमंडळाच्या बैठकीतील निर्णयानुसार केंद्र शासनाच्या पर्यटन मंत्रालयाकडे नोंदणीकृत असलेल्या हॉटेल व्यावसायिकांकडून दिनांक ०१/०४/२०२१ पासून वीज दर, वीज शुल्क, पाणीपट्टी, मालमत्ता कर, विकास कर, वाढीव चटई निर्देशांक व अकृषिक कराची आकारणी औद्योगिक दराने करण्यास मान्यता देण्यात आली असल्याने महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण चालवित असलेल्या सर्व पाणी पुरवठा योजनांमधून व जिल्हा परिषद/ ग्रामपंचायत/ ग्राम पाणी पुरवठा समिती/ शिखर समिती राबवित असलेल्या ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांमधून केंद्र शासनाच्या पर्यटन मंत्रालयाकडे किंवा पर्यटन संचालनालयाकडे नोंदणीकृत असलेल्या हॉटेल व्यावसायिकांसाठी आणि इतर घटकांसाठी पाणीपुरवठा करण्यात येत आहे, अथवा पाणी पुरवठा करण्याचे प्रस्तावित आहे, अशा नोंदणीकृत हॉटेल व्यायसायिकांकडून व घटकांकडून औद्योगिक दराने पाणीपट्टीची आकारणी करण्यात यावी.

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण राबवित असलेल्या नागरी-ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या बाबतीत पाणी पुरवठ्याचे औद्योगिक दर ठरविण्याचे अधिकार प्राधिकरणाला असतील तर इतर स्वतंत्र व प्रादेशिक ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या बाबतीत पाणी पुरवठ्याचे औद्योगिक दर संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांनी मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांच्या सल्ल्याने निश्चित करावेत.

पर्यटन धोरणाच्या अनुषंगाने पात्र नोंदणीकृत हॉटेल व्यावसायिकांना आणि घटकांना प्राथम्याने नळ जोडणी करुन देणे, किमान परिस्थितीत पाणी पुरवटा सुरळीत राहील याची काळजी घेणे याकडे संबंधित क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी विशेष लक्ष द्यावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२१०६२३१५३३२९५९२८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(चेतन निकम)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- मा.मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २. मा. राज्यमंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- अपर मुख्य सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. प्रधान सचिव, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
- ६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ लि. मुंबई.
- ७. संचालक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, शिवाजीनगर, पुणे.
- ८. मिशन संचालक (जल जीवन मिशन), राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन, बेलापूर, नवी मुंबई.
- ९. विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १०. जिल्हाधिकारी (सर्व)

- ११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १२. मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण (सर्व).
- १३. कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद (सर्व).
- 98. पाणी पुरवटा व स्वच्छता विभागातील सर्व नियंत्रण अधिकारी/ पर्यवेक्षीय अधिकारी/ व सर्व कार्यासने.
- १५. निवडनस्ती कार्यासन पापु-०७